

Innspill til leselyststrategi fra Innlandet fylkesbibliotek

Gjøvik, 26. mai 2023

Kultur- og likestillingsdepartementet og Kunnskapsdepartementet inviterer til å komme med skriftlige innspill til leselyststrategien med frist 26. mai 2023.

Innlandet fylkesbibliotek stiller seg bak felles innspillsdokument fra fylkesbiblioteksjefkollegiet. I tillegg sender vi et ekstra innspill om Boklek og Bokbuss i Innlandet relatert til punkt 4 – gode eksempler på hva som bidrar til leselyst.

Boklek

Boklek er et årlig bokprosjekt hvor en barnebokforfatter eller illustratør, og en eller to formidlere, engasjeres og sendes ut på turne til alle 46 folkebibliotek i Innlandet. Målet med prosjektet er å skape positive litteraturopplevelser for alle skolestartere, og å vise at det er mange veier inn i boka. Fylkesbiblioteket mottar mange gode tilbakemeldinger på tiltaket hvert år.

Boklek er et samarbeid mellom Norsk Litteraturfestival, Innlandet fylkesbibliotek og alle folkebibliotekene i Innlandet. Hovedsponsor er Eidsiva. Boklek ble støttet av Nasjonalbiblioteket i oppstarten for 10 år siden (den gang Oppland), og har siden blitt etablert som et populært og godt tiltak i hele Innlandet.

Folkebibliotekene inviterer alle barnehagene med skolestartergruppa (5- og 6-åringene) i sin kommune til Boklek-arrangement på biblioteket. Evalueringer og tilbakemeldinger viser at dette tiltaket blir tatt godt imot både av bibliotekene, barnehageledelsen og ikke minst skaper det stor begeistring hos barna.

Noen kommuner kjøper inn årets Boklek-bok til førsteklassene slik at man skaper felles referanser og gjenkjennelse hos barna som begynner på skolen, og på den måten skaper ekstra interesse for boka og lesingen.

Turneen foregår vanligvis i tidsrommet mars – mai, og avsluttes med arrangement på Norsk Litteraturfestival.

Ansvarsfordeling:

- Norsk Litteraturfestival engasjerer forfatter og formidler og har ansvar for hjemmesiden.
- Innlandet fylkesbibliotek legger turneplan og har kontakten med folkebibliotekene.
- Folkebibliotekene gjennomfører selve arrangementet og har kontakt med barnehagene i sin kommune.
- Barnehagene følger opp med materiell og aktiviteter før og etter selve arrangementet.

Noen tall:

Årlig kostnad for hele Innlandet: kr. 450 000

Antall deltakende skolestartere: 3-4000 (ca. 80-90 % av alle skolestartene i Innlandet).

Innlandet fylkeskommune

Postadresse: **Postboks 4404 Bedriftssenteret, 2325 HAMAR**

Besøksadresse: **Parkgata 64, 2317 Hamar** • Org.nummer: **920 717 152**

innlandetfylke.no • E-post: **post@innlandetfylke.no** • Telefon: **62 00 08 80**

Boklek er også spilt inn som et mulig nasjonalt tiltak til Nasjonalbiblioteket i forbindelse med revidering av Nasjonal bibliotekstrategi, og punktet om å gjøre litteraturen mer tilgjengelig for folk i hele landet.

Boklek er et ferdig, gjennomarbeidet og godt utprøvd konsept som bør være enkelt å rulle ut nasjonalt. Norsk Litteraturfestival har også et nasjonalt ansvar og er en meget god og viktig samarbeidspartner for fylkesbiblioteket.

Norsk Litteraturfestival er Nordens største litteraturfestival og arrangeres i mai/juni hvert år på Lillehammer. Lillehammer har også status som UNESCO litteraturby.

Boklek har egen hjemmeside: <https://boklek.no/>

Bokbussen i Innlandet

Innlandet har en egen bokbuss som har som hovedformål å spre leselyst og leseglede til skolebarna i fylket på 1.-7. trinn. Alle kommuner i Innlandet får tilbud om besøk og må betale en egenandel. I 2022/23 er det 11 kommuner og 31 skoler som får besøk. Bussen har en egen litteraturformidler som holder bokprater, skrivekurs, fortellerkurs og andre aktiviteter som små forestillinger, quiz osv.

Bokbussen arrangerer også skrivekonkurranse hvert år i samarbeid med Norsk Litteraturfestival, der vinneren får ta med hele klassen til et arrangement på festivalen som er kalt Bokbussbobler. Bussen er på veien stort sett hver dag. Hver skole får besøk ca. hver 5. uke, som utgjør 7 besøk per skoleår.

I 2022 hadde Bokbussen 75 arrangementer med til sammen 3000 deltakere.

Hva er det som gjør at Bokbussen i Innlandet får til å spre leselyst og leseglede?

- Måten litteraturformidlerne driver aktiv formidling på i tråd med Bokbussens strategi, der boklån skjer sammen med tilbudene om bokpresentasjoner, skrivekurs og fortellerkurs. Her er tankegangen helhetlig formidling på skolene over tid og kontinuitet som gir oss mulighet til å drive lesestimulering fra flere vinkler.
- Barn skal være omgitt av bøker og historier i det daglige, slik at det å forholde seg til bøker og lesning blir naturlig, og ikke bare noe som skjer på skolen.
- Litteraturformidlernes filosofi (som ligger til grunn i det meste av det som gjøres på Bokbussen), er å forsøke å tenne en gnist hos elevene, ved å skape interesse for historien/ fortellingen. Dit er det mange veier; skape interesse for temaer/ personer ved levendeliggjøring. Levende formidling som fanger interessen, og som videre fører til at elevene selv oppsøker boka for å få mer av f.eks. stemningen, eller temaet.

Bokbussen er et populært tiltak hos både lærere og elever. Mer om bokbussen her:

<https://innlandetfylke.no/tjenester/fylkesbiblioteket/bokbussen/>

Ringsaker kommunes satsing på skolebibliotek og leselyst

Avslutningsvis vil vi gjerne peke på Ringsaker som har jobbet forbilledlig og langsiktig med en

skolebibliotekplan som skal sikre lik tilgang til litteratur for alle skolebarn i kommunen. Ringsaker bibliotek ble i 2022 tildelt Barne- og ungdomsbibliotekprisen for sitt målrettede arbeid for å skape leselyst og leseglede blant barn og unge.

Vi ønsker lykke til med leselyststrategien og ønsker den velkommen.

Med vennlig hilsen

Tone Nyseter
fylkesbiblioteksjef i Innlandet fylkeskommune